Ч. 5 Неділя 9 (21) січня 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділі і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Сойм краєвий.

5 Засїданє з дня 19 січня 1894.

На сім засїданю явив ся також Є. Екец. п. Міністер для Галичини Яворский. — Заким приступлено до порядку дневного поставив ґр. Ст. Бадені внесенє, щоби справозданя Видїлу краєвого о урядженю курсів рільничих при школах народних, передані комісиї буджетовій, відослати до комісиї господарства краєвого.

При читаню спису петиций поставив пос. Мерунович внесенє, щоби петицию о запомогу польского театру в Станіславові відчитати в цілости. Палата ухвалила більшостию голосів відчитати ту петицию.

Справозданя Видїлу краєвого: з проєктом ординациї виборчої для 30 міст більших, в справах ґірничих, о замкненю рахунків фондів краєвих з 1892 р., в справі переміни школи жіньскої в Бохни на видїлову, в справі побільшеня фонду позичкового для громад на будову шкіл, в справі субвенциї для низшорядних зелїзниць — відослано до дотичних комісий.

Палата ухвалила заразом вибір комісий, ґірничої, зложеної з 8 членів і зелїзничої з 11 членів.

По сїм наступило перше читанє внесеня пос. дра Ольпіньского о доповненю закона против лихви. Бесїдник домагав ся в своїм внесеню завізваня правительства, щоби оно виєднало в дорозї законодавства державного доповненя §. 1 закона з дня 28 мая 1881 р. ч. 47 Д. зак. держ. против лихви, котре містило би слїдуючу постанову: „Провини в §. 1 означеної допускає ся, а також підпадає тій самій карі той, хто переймаючи недвижимости в наєм або аренду, умавляє ся з віднаймуючим або виарендовуючим о услівя, про котрі знає, що прибільшенєм користий признаних винаймаючим або виарендовуючим, мусять навести на арендуючого або винаймаючого згубу єго під взглядом господарским або причинитись до неї, та що тої їх прикмети виарендовуючий або віднаймаючий задля браку досьвіду, темноти, зворушеня або примусу та некористного положеня матеріяльного не може добачити“. Др Ольпіньский вказав на той рід лихви, коли то селяне мусять за процент від позички виховувати худобу віритель і в сей спосіб платять до 300 прц. річно“. — Внесенє відослано до комісиї правничої.

Пос. Клеменсевич мотивував своє внесенє: „Взиває ся правительство, щоби рішучо залишило дотепер практиковану систему закупна коний для ц. і к. армії від постійних ліверантів та щоби на будуче комісиї асентерункові для закупна коний та для закупна жеребят до годівлї — урядували в повних з гори означених місцевостях, та в відповідно оповіщених речинцях, так, щоби властителї коний могли свої конї представляти комісиї і продавати їй прямо по цїнах установлених— вкінци, щоби при тих комісиях засїдали також цивільні знатоки коний з дорадчим голосом“. — Бесїдник вказав на то, що дотеперішний спосіб закупна коний для ц. і к. армії не приносить зовсїм нїякого хісна скарбови державному, а робить велику шкоду годівельникам, бо они не можуть дістати доброї цїни, знеохочують ся тим, а то впливає шкідливо на годівлю коний в нашім краю. — Внесенє ее передано комісиї для господарства краєвого.

Опісля приступлено до справозданя комісиї буджетової о провізориї буджетовій на 1-ий квартал 1894 р. Комісия вносила: 1) Сойм уповажняє Видїл краєвий до роблення видатків звичайних з фонду краєвого на рахунок біжучого року буджетового 1894 — на підставі предложеного Видїлом краєвим прелїмінаря на 1894 р. — 2) Сойм уповажняє до побору додатків на фонд краєвий в висоті 65 кр. від кождого риньского цїлої належитости безпосередних податків державних. В Кракові і повітах хшанівскім та краківскім буде побирати ся лиш 51 кр. додатків. — 3) Уповажненя удїлєні повисше під 1) і) обовязують до дня 31 марта 1894 р. — 4) Побори додатків до податків на фонди індемнізацийні всхідної і західної Галичини і Вел. Княж. Краківского кінчать зя з днем 1 січня 1894 р. і будуть стягати ся лиш залеглости тих додатків за минувші роки. — Внесеня сї принято без дискусиї.

До комісиї податкової вибрано послів: Абрагамовича, Ст. Дідушицкого, Гурика, Ад. Єнджейовича, Скалковского, Шептицкого і Вайґля.

Під конець засїданя відчитано внесенє пос. Ад. Єнджейовича з проєктом зміни закона конкуренцийного з 7 мая 1874 в тім напрямі, щоби до конкуренциї церковної були потягані також католики дотичного обряду не мешкаючі в парохиї, коли в її окрузї посїдають маєток недвижимий. Пос. Жардецкий і Райский поновили своє торічне внесенє в справі проєкту зміни закона дорогового. — Пос. Фр. Єнджейович і товариші поставили внесенє, взиваюче Видїл краєвий до уложеня проєкту закона о пищеню хруща маєвого підчас рійки в 1894 р. — Пос. Поточек інтерпелював комісаря правительственного, чи правительство не схотїло би видати розпоряджєня забезпечаючого

---

5)

Похатник.

(Повість з американьского житя — О. Руппіюса)

(Дальше).

Гельмштедт зійшов на долину до гостинницї, казав закликати господаря і розповів єму коротко, що стало ся. Господар вдивив ся через хвильку в єго поблїдле лице, а відтак закликав воротаря. Той розповів, що то було вже пізно в ночи, коли хтось задзвонив і він отворив двері; той сам панок, що вчера вечером вийшов був з Гельмштедтом, казав єму, воротареви, дати собі кусник сьвічки і ключ від комнати та повів відтак з великим трудом запитого горі сходами — незадовго вбіг він опісля знов на долину і закликав єго на поміч, бо Гельмштедт був пяний без памяти, а він сам не міг єго дальше вести. Гельмштедт лежав на сходах і они оба занесли єго звідтам до комнати, запалили той кусник сьвічки до ґазової поломіни і положили єго відтак до постелї. Той панок вийшов опісля з ним, з воротарем, знов на долину, а він випустив єго відтак на улицю. — Гельмштедт слухав з напруженою увагою, що воротар розповідав.

А чи не був той панок, що мене привів, сам в комнатї? — спитав Гельмштедт по хвили.

— О скілько знаю, то нї — відповів воротар. — Він дав менї ключ, коли ми вийшли на гору, і я відомкнув двері, бо він держав вас за голову; опісля зійшли ми разом на долину.

— А чи не бачили ви мого годинника, коли мене роздягали? — спитав Гельмштедт.

Воротар подумав хвильку, а відтак каже: Менї видить ся, що я взагалї не бачив нїякого годинника.

— Чи двері були через цїлу ніч отверті? — питав ся Гельмштедт дальше.

— Розуміє ся, що були; та-ж годі було вам на ключ замикати.

— То для мене дуже річ немила — каже на то господар покивавши головою — але за домашну челядь можу заручити. А де-ж був ваш ключ від скринки, коли ви вчера вийшли з дому?

— В кишени в штанах.

— А де був нинї рано?

— Таки там, в кишени!

— Чи ви тогди знов лягли спати — спитав господар воротаря — коли той панок вів отсего пана сходами на гору?

— Менї здає ся, що нї; але я був з мученний!

Господар покивав головою. — Ось що я вам скажу, панонньку: ви, бачу, попали ся в дуже лихе товариство. Де ви бували, менї нїяке дїло до того, але то річ зовсїм ясна, що той чоловічок, котрий привів вас домів, скористав з нагоди і з вашого стану, взяв у вас годинник і ключ та лишив вас на сходах, доки аж не виймив гроший із скринки. Опісля закликав заспаного воротаря. На всякий случай мусїли ви через власну необачність зрадити ся, що маєте гроші. Нема иншої ради, лиш ідїть зараз на полїцию та дайте знати, або ще лїпше, возьміть з собою комісаря полїцийного та ідїть з ним до того урвителя таки до єго хати.

— Ба, коби я знав, де він мешкає! — сказав на то Гельмштедт і вдарив ся рукою по чолї — але стійте! вже єго знайду! — Як коли-б єму стало вже в голові ясно, вийшов він з комнати і пустив ся бігцем на Брадвай. В готели Метрополітан мусїли чей щось знати о тім чоловіцї; він же вечером перед тим обходив ся там з цїлою служобою так, як коли-б добре з нею знав ся, а крім того мешкав там преці і їх товариш з послїдної ночи пан Бакер з Алябами, котрий напевно міг би щось сказати, де Зайферт обертає ся. — Незадовго доходив вже туди, але коли мав переходити через послїдну поперечну улицю, мусїв там задержати ся разом з другими людьми, бо надїхало богато возів і треба було трохи заждати, доки аж в рядї возів не зробить ся прогалина. Саме тепер надїхав якийсь елеґантний повіз і Гельмштедт аж остовпів, коли побачив, що в нїм розперши ся сидить Павлина Петерс, а коло неї якийсь пан, котрого пабороди були вже таки добре шпаковаті, але котрий мимо того все таки виглядав ще зовсїм здорово і кріпко. Она повела рівнодушно очима по чекаючих людех і доглянула Гельмштедта. Але

всім властителям и арендаторам цольованя, право уживаня оружия. — На тім закінчено засїдане.

Бесїда посла ґр. Станїслава Баденього

(виголошена в Соймі дня 17. січня с. р. при мотивованю внесеня о зміні закона краевого в справі закладаня і удержуваня шкіл народних).

(Конець.)

Видатки на виставлене або наем, осьвітлене, обслугу шкіл, на купно місця під школу або огород і т. п., нормуе §. 24 закона, котрий постановляе, що ті тягарі поносить громада, а обшар двірский дае на се лиш 3 проц. додатків до податку. Пропонована нами зміна закона і ту вводить рівномірність престацийі громад і обшарів двірских, а то з таких причин:

З одної сторони фактом есть, що задля браку будинків шкільних дуже часто не можна отворити школи, а з другої сторони се знана річ, що ставлене шкіл дуже часто знеохочуе громади до них. З тими двома фактами хочемо числити ся і приймаючи рівну престацию з громадами на будову і удержане шкіл хочемо дати громадам справдїшну пільгу та поміч там, де ще шкіл нема. Фактом есть, що вже доси богато дворів помагало громадам при будові шкіл надобовязково, давали місця на школи, материял або гроші — і коли би се, що часто дїе ся, діяло ся все і всюди, не було би може потреби зміни §. 24 теперішного закона. Однак коли бажаемо рівномірностию престаций на будову, оплачуваних двором і громадою, улекшити будову шкіл і помогти громадам, то мусимо застерегти ся, щоби задля того не ставлено непотрібно за дорогих будинків. Длятого бажаемо, щоби власти шкільні ужили цїлого свого впливу і рішучої інґеренциї, аби інтересовані непотрібно, нерозумно не жадали дорогих будинків, лише трівких, таких, як треба.

Через пропоновану зміну §. 24 накладаемо на обшари двірскі новий і значний тягар, особливо там, де школи ще нема, а де еї небавом буде конче треба. І то правда, що нераз двір не буде користати зі школи, а буде платити на неї більше як громада, але то буде лиш там, де сила податкова громади мала і де будова школи була би неможлива, або уважали би еї нещастем для громади.

Отсе причини, для котрих ми не вагали ся дораджувати сю зміну, бо се, що хочемо узискати, и то, що бажаемо усунути, гідне великих жертв.

Яко консеквенцию зміни §. 18 і 24 пропонуемо зміну §. 14. Після дотеперішного закона §. 14 накладав обовязок засновуваня і удержуваня шкіл в першім ряді на громади, а після нашої зміни паде сей обовязок на громади і обшари двірскі. Наміру і значіня сеї зміни не потребую нї виясновати нї доказувати, а вважаю своїм обовязком ту піднести, що таку зміну пропоновано вже підчас ухваленя закона в р. 1873.

Дальше зазначив бесїдник, що з засадою, яку впроваджуе внесене, лучить ся не одна гадка, не одна надія на будучність. Новий тягар, який спадае на обшари двірскі, хочемо приняти з повною сьвідомостию і маемо надію, що й край і ті, котрим се внесене приносить пільгу, добре нас зрозуміють.

А тепер — сказав бесїдник наконець — ще одно. Сего року сьвяткуемо роковини історичні, що мають для нас виїмкову вагу. Значіне тих роковин лежить головно в тім, що гадка відродженя сполучила всї стани під одним прапором. Реформою закона шкільного, яку предкладаемо, бажаемо, щоби край, Сойм і більшість консервативна сего Сойму почтила ті роковини. Нинї прапором, під котрим хочемо працювати над нашим відродженем, есть старане о правдиву просьвіту і о придбане горожаньства верствам людовим. Під тим прапором хочемо сполучити ся всї з рівними обовязками і готові есьмо навіть нові понести тягари. Нехай справа просьвіти лежить нам горячо на серцю, нехай она буде нашим исповіданем віри, що школа, котра есть лиш одним із средств просьвіти, буде завсїгди дїлати в дусї релїгійнім, народнім і моральнім, що буде виховувати нарід на горожан, сьвідомих не лиш своїх прав, але й обовязків — супротив Бога, вітчини і суспільности. А на конець нехай та реформа буде нам надією, що ті, що колись по нас прийдуть, знайдуть доказ, як ми хотіли сповняти наші обовязки народні і суспільні. Під тим окликом поручаю наше внесене прихильности Вис. Палати, а під взглядом формальним прошу о передане его комісиї шкільній. *(Грімкі оплескі і брава).*

Перегляд полїтичний.

Wiener Ztg. оголосила розпораджене п. Міністра просьвіти з дня 16 с. м. містяче в собі нові постанови що-до условий узисканя докторату з теольоґії. Кандидати будуть мусїли тепер здавати чотири риґороза і предкладати розправу наукову. Розпорядженє то входить в житє з початком шкільного року 1894/5.

Обжалований в процесї „Омлядіни" писар адвокатский, Чіжек, зізнав, що молодоческі посли Кавнїц і Кайцль були кілька разів на засїданях „Омлядіни". Партия молодоческа жертвувала 100 зр. на підпиране аґітациї за загальним правом голосованя. „Омлядіна", до котрої належали социяльні демократи всїляких народностий, стояла в зносинах з Віднем, Градецом і Львовом. — Здае ся, що розправа буде відрочена позаяк оден з обжалованих, Севак, занедужав на запалене легких. По вчерашній розправі внесли всї оборонцї протест до міністра справедливости, що зі взгляду на свое власне здоровлє не можуть видержати в так маленькій сали розправ. — Обжалований Рудольф признав ся, що спроневірив 700 зр.; се спроневіренє навело на слїди „Омлядіни".

Петербурґска праса підносить мирний характер заявленя царя в письмі до мін. Ґірса при нагоді наданя ему високого ордера. „Гражданин" доказуе, що відносини Росиї до всїх держав суть дружні і висказуе надію, що заключене угоди торговельної з Німеччиною скріпить ще більше мир. — „Новости" записують поголоску, що в кругах правительственних поручено справу розширеня области, в котрій би вільно було жидам проживати.

Новинки.

Львів дня 20 січня.

— **Именованя.** Соломон Шпербер именований офиціялом рах. у Львові, а Григорий Пежаньский адіюнктом будівництва.

— **Стипендиї** з фонду наукового по 105 зр. надало Намістництво Климови Гвоздецкому, слухачеви I року прав; Климови Глїбовицкому і Омеляновi Терлецкому, слухачам II року фільозофії у Львові.

— **Презенти** одержали оо.: Ос. Гоцкий катихит шкіл народних у Львові на Лисеничі; Володим Розлуцкий завідатель Збоїск на Глїбів; Володим. Дорош сотрудник в Золотниках на Вибранівку, Ів. Хавалка з Тухольки на Бережницю і Петро Богачевский з Гарбузова на Вибудів, всї в епархиї львівскій.

— **Щедрий дар.** Др. Теофіль Дембицкий, адвокат з Коломиї, дарував на будову театру т и с я ч зр. Комітет будови одержав від вив. Ме-

---

хоч она й могла зміркувати, що він еї пізнав, то все таки ледви слабенький рум'янець виступив на еї лице і она холодно відвернула очи та дивила ся деїнде. Мимо всего клопоту, який не давав спокою молодому чоловікови, мимо всеї рівнодушности для дївчини, стало то его якось трошки гнївати, аж ось зробила ся прогалина в ряді возів; люди стали глотити ся, а коли він перейшов через улицю, то у него на думцї була знов лиш его шкода. Аж ось і станув перед готелем Метрополітан та хотів розвідуватись у одного із послугачів, що стояв на порозї в підсїню та за чимсь розглядав ся; але той усьміхаючись покивав головою і сказав: „Не розумію!" Гельмштедт повторив відтак свое питане по француски, але послугачь покивав на то так само головою на знак, що не розуміе. Питаючому аж піт виступив на чоло.

— Може би я міг вам чим послужити? — почув ся тепер голос з боку коло него. — Менї казав мій сестрінок, що був у вас сего дня рано, що вас обікрали. — Гельмштедт оглянув ся і побачив перед собою того самого жида, що вже день перед тим зачіпав его на улици, але то лице, окружене сивою бородою, видалось ему нинї як би поміч в потребі. — Ну, пане, я вас, що правда, не знаю — почав він говорити....

— Але я вже вас знаю, хоч не знаю, як ви називаетесь — перебив ему жид — і я буду дуже рад з того, коли зможу вам в дечім услужити!

Гельмштедт глянув на лице жида, в котрім мимо хитрих очий пробивало ся все таки якесь щире сочувство, відступив ся з ним на бік і розказав наборзї свое нещастє та причину, яка его сюди привела.

— Не богато буде на чім пошукати! — відповів жид призадумавшись. — Я знаю того панка з Алябами, що ви о нїм говорите — я его знаю — повторив він покивуючи поволи головою, а на лици его проявив ся сьлїд якоїсь тихої злости — я видів з ним вчера і тамтого другого.... не богато буде на чім пошукати.... але можете спробовати, ходіть! — Сказавши то пустив ся він наперід Гельмштедта до середини готелю, зайшов там до клерка [1]) до „канцеляриї" і завів з ним розмову, з котрої Гельмштедт розумів лиш то, що клерк кивав головою а жид ему потакував. — Таки так, як я собі думав! — сказав жид наконець, здвигнувши плечима, і пустив ся виходити з готелю — Пан Бакер виїхав нинї рано, а того другого, що вчера приходив за ним, тут не знають; знають лиш тілько, що він давнїйше часто сюди заходив — але він тут не служить і нїхто не знае, де він мешкае. Ходіть теперь зі мною на полїцию, може они того пташка зловлять — але о грошех вже й не думайте, то ви так заплатили за науку!

Гельмштедтови аж в голові крутило ся, коли він ішов з жидом улицею; цїла невідрадність его положеня станула ему як мара перед очима. Коли его господар не змилуе ся над ним і не буде ему давати на кредит, доки він аж не знайде собі якого зарібку, то буде мусїв попрадати все з себе, а коли й то мине ся то перенесе ся до готелю „парк" з тим виглядом, що прийдесь ему хиба з моста та в воду. Аж мороз пішов ему по тїлї а волосе, як живе, ставало дуба.

— А ви не маете нїякого занятя? — почав его випитувати жид ідучи коло него. Гельмштедт покивав головою, що нї. — Я був каже він — урядником в Прусах, а то менї тут до нїчого не придасть ся.

— Хиба-ж ви того собі не розміркували, як будете тут жити?

— Я думав, що знайду собі якусь посаду, так само, як і другі, але то, бачите, найгірше, що я не умію по анґлїйски.

— А що-ж ви тепер пічнете? — спитав жид покивуючи головою; при зелїзници або коло каналу не будете чей робити, бо й як вам з такими ручками брати ся до того! — оттаке то буває з великими панами, коли їм прийде ся самим собі помагати!

Гельмштедт глянув на свого товариша і затиснув лиш губи та не сказав на то нїчого. Старий подивив ся на него спід ока.— Прикро то — каже — слухати, бо то коле гордого чоловіка! Вам би можна хиба аж тогди якось помогти, колиб ви тої гордости позбули ся!

Гельмштедт кинув ще раз оком спід зморщених брів на чисту але вже добре витерту одїж свого товариша, а відтак пристанув. — Дякую вам — каже — за вашу дотеперішну прислугу, але я вже знайду собі знакомого, що піде зі мною на полїцию.

Старий кивнув головою. — От, бачите,

[1]) Урядник готелевий.

цената таке письмо: „Маю честь долучити книжочку каси ощадности міста Коломиї ч. 6411 на тисяч зр. а в. на цїль будови руско-народного театру у Львові з усердним бажанем, щоби Вог Всевишнїй допоміг се народне дїло як найскорше до кінця довести“.

— **До збираючих складки на театр.** Комітет будови руского театру народного у Львові, пересилаючи купони до збираня складок на театр, долучає до кождої посилки „чеки“, за помочию котрих можна присилати зібрані гроші впрост до віденьскої почтової каси ощадности без оплати належитости почтової. Спостережено однак, що декотрі особи, хоч одержали чеки, не роблять з них ужитку, але відсилають гроші за переказом почтовим, а лучало ся навіть, що належитість на оплату почтову потручувано з узбираних гроший, чим зменшувано фонд будови. Комітет упрашає проте, щоби зібрані гроші відсилано чеками, на котрих находить ся місце до донесень письменних для комітету, за котрі донесеня оплачує ся лише марку листову на 2 кр. Віденьска почтова каса ощадности, отримавши гроші, опроцентовує їх зараз по отриманю і завідомлює о тім зараз комітет, долучаючи тоті письменні донесеня, котрі служать комітетови до оголошеня датків жертвованих. Єсли би однак місце на донесеня письменні при чеках не вистарчало, можна під опаскою за оплатою почтовою 2 центів переслати обширнїйше письмо впрост до комітету будови руского театру народного у Львові при улици Вірменьскій Ч. 2. Особи, котрі не мають чеків, зволять присилати зібрані квоти впрост до комітету за переказом почтовим.

— **На будову руского театру** в домі о. посла Николая Січиньского в Стопчатові зложили гостї 16 зр. 60 кр. До тих гроший доложили ще начальник громади п. Онуфрий Заячук зі Стопчатова 1 зр., а селянки Анна Солонинка і Мария Мельникова по 20 кр.

— **Перекладник Шевченкових „Гайдамаків“,** Павло Александрович Гайдебуров, помер у Петербурзї, проживши 52 роки. Він видав кілька своїх повістий та оповідань, був публїцистом а відтак редактором часописї „Неделя“. Єго переклад „Гайдамаків“ на росийску мову дуже гарний.

— **Заставлений льос**. З Тернополя пишуть: Дня 17 січня відбула ся лїцитация дорогоцїнностий і паперів вартістних відділу заставничого тутешної філїї банку іпотечного. Між иншими вартостними паперами дістав ся до продажи також і льос червоного хреста австрийского і вже викликано другий раз цїну купна, коли вбіг до салї лїквідатор банку, Яков Парнас, і просив о здержане продажі того льосу, бо переглядаючи спис виграних льосів, сконстатував, що на згаданий льос упала друга виграна в висотї 500 зр. Льос зараз з-під лїквідациї винято і переховано его для властителя, котрий если зголосить ся з картою заставничою, буде міг піднести з банку виграну. Число карти заставничої есть 4422. Льос виграний носить серію 9941 ч. 28.

— **Зі Снятина** пишуть нам: Ще нїколи не обходжено в Снятини сьвята Богоявления так величаво, як сего року. Кромі руского, також духовеньство латиньске, урядники Староства і Маґістрату і и. брали участь у тім обходї. З церкви вийшла велика процесия з хоругвами і образами, а підчас походу грала музика міщаньска, зложена з 26 осіб, під проводом капельмайстра п. Миколая Руня, котрому за вивчене музики руских коляд і пісень та маршів належить ся всяке признане. На Снятинців такий невиданий похід зробив велике вражіне.

— **Забави.** Руске Касино в Стрию уряджує вечерок з танцями 25 січня у власній хатї о годині $7^{1}/_{2}$ вечером. Вступ 1 зр., для родин 3 зр. Стрій для пань вовняний. — Руска Бесїда в Тернополи устроює 28 січня, 11 і 25 лютого і 4 марця у себе вечерки з танцями. Вступ 1 зр. — Руска Бесїда в Станїславові уряджує вечерок з танцями дня 5 лютого в сали Касина міщаньского о 8 год. Вступ 1 зр. від особи. — „Родина“ в Коломиї уряджує вечерницї з танцями 23 січня о год. 8. Вступ для членів 40, для нечленів 80 кр.

— **Тунель під Воронянкою** на будуючім ся шляху зелїзницї державної Станїславів-Воронянка-Мармарош-Сигет пробито вчера рано в долїшній ґалериї. Напрям і висота по обох сторонах згаджають ся зовсїм докладно.

— **Велика крадіж** П. Андрієви Р. украдено в недїлю дня 26 листопада м. р. з замкненого мешканя всї его гроші, т. е. звиш 7000 зр. самими пятками і десятками. В першій хвили впало підозріне на кілька осіб з найблизшого окруженя пана Р., але то підозріне показало ся безпідставним. Полїция львівска не могла вислїдити злодія. Аж перед кількома днями дізнала ся она, що зарібник Прокіп Семчишин жие собі по паньски і навіть гроші роздає знакомим. Полїция взяла на око Семчишина і вислїдила, що то Семчишин украв ті гроші. Єго знакомий, також зарібник, працював давнїйше у пана Р., знав, де той ховає гроші, і розповів то Семчишиному, а той захотів відразу стати паном і вкрав 7000 зр. Зараз увязнено їх обох, жінку Семчишина і трох участників, котрим Семчишин дарував по кількадесять до сто зр. Семчишин признав ся до крадежи гроший, з котрих уже 1000 зр. прогайнував, але що-до решти не хотів дати нїяких пояснень. Вкінци вказав місце на кладовищи городецкім, де мав закопати нестаючі гроші, але там їх не найдено. По думцї Семчишина хтось его підглядів і забрав закопані гроші. При увязнених найдено лише кількадесять зр.

— **Огнї.** В Корчеві у Василя Курила вибух огонь, котрий наробив шкоди на 2000 зр. Господарсто не було обезпечене. — У Вільцї Мазовецкій погорів Дмитро Іванин; має шкоди на 700 зр.; підпалив его брат Гриць. — У Смолинї згоріла необезпечена коршма вартости 800 зр. Коршмар каже, що то Олекса Школяк підпалив его, але инші кажуть, що то огонь узяв ся з нечищеного комина. — У Григорівцї погорів Ф. Войдила і сам так попік ся, що помер. Жінка его і слуга також тяжко попарили ся. Необезпечена шкода з того огню виносить 500 зр.

— **Зі Стоянова в камінецкім повітї** пишуть нам: Жандарм постерунку в Стоянові Володислав Отоцкий кохав ся в дївчинї Юлїї Цїхоцкій, молодій ще, бо 18-лїтній. Якось она не дуже любила жандарма, коли він дня 1 січня с. р. з заздрости чи з якоїсь иншої причини стрілив до неї зі свого карабіна і забив на місци. Потім стрілив сам до себе, а именно голову розбив собі кулею так, що нїякої надїї нема, щоби подужав. (Може бути, що коли се пишемо, він уже помер, бо сю вістку зі Стоянова дістали ми тому з 10 днїв, а за той час могло ріжно стати ся).

— **Нещасні пригоди.** Слуга у Книшука в Космачи, Степан Клапцуняк, загорів на смерть і не могли его доратувати ся. — В Ґожові на Мазурах померли від чаду дві старі 70-лїтні бабусї, Мариянна Русин і Катерина Кубек, що мешкали разом. — На полях коло Шнирова в брідскім повітї замерз господар з Корсова, Тимко Стефанюк. — На гостинци в Ропици руській в горлицкім повітї найдено Івана Костика, селянина з Перегонини, як лежав без памяти. В ночи пяний упав з саний у снїг і перемерз так, що на другий день помер. — Іван Литвицкий з Подусильної, 70-лїтний старець, замерз на дорозї з Перемишлян до дому. — В Лишках коло Яворова оставлена без надзору 5-лїтна донька Олекси Люпака, Наталка, задушила ся від диму з ліжка і перини, котрі заняли ся огнем.

— **Подяка.** В імени погорільців села Угринова повіта сокальского маю честь зложити Високоповажаному ц. к. Старостї, п. Коростеньскому, найсердечнїйшу подяку за ласкаво уділену їм поміч в готівцї 21 зр. 27 кр., зложену у того-ж п. Старости на добродїйні цїли. Дальше дякую і Всечестнїйшому о. Смулцї, місцевому гр. кат. парохови, котрий своїми горячими словами загрів до добровільної жертви для погорільців, тутешних господарів, котрі в тій хвили з великою охотою і щирим серцем знесли 40 кірців збіжа всїлякого рода, за що і тим всїм добродїям в імени погорільців складаю щире: Спаси-Біг! — *І. Вербівский,* начальник громади.

як вас гордість розпирає, хоч коло вас біда! А ви прецї менї казали, що не знаєте нїкого, хто би вам дав яку добру раду, що вам робити, а мимо того хочете мене позбути ся, лиш длятого, що я вам дещо сказав, що мусите конче почути.

— Мій Боже, хиба-ж ви можете менї що помогти або порадити? — відповів на то Гельмштедт нетерпеливо і як би в нїм відозвала ся якась невиразна надія — та чого ви як раз мене вчепили ся?

— Ви мабуть думаєте, що жид не робить нїчого без інтересу? — сказав старий ідучи дальше. — Ну, може я й маю в тім якийсь інтерес, хоч від вас годї тепер що заробити. Ви такий чоловік, у котрого серце більше на своїм місци, як у неодного з ваших людий, я то зміркував лиш на одній дрібницї з моїм сестрінком, та й на вашім лици також щось написано. Але чи я при всїй моїй добрій волї зможу щось помогти, то ще покаже ся. Мусите менї сказати, що ви умієте, а відтак я вам скажу мою гадку; чи ви потому на то пристанете, то вже буде ваше дїло!

Гельмштедт потер ся рукою по лици. Єму раз здавало ся, що его товариш говорить лиш так, як кождий влізливий чоловік, щоби зробити ся важним, то знов, що говорить з якоюсь певностию, але й трохи глумить ся над ним, а то его хоч і оскорбляло, а все-ж таки імпонувало єму мимо волї.

— Я, бачите — сказав він на то — не умію більше нїчого, як лиш то, чого можна научити ся в нїмецких школах і унїверситетах, я вже вам раз то сказав, а попритім умію ще й трохи грати на фортепянї; коли не знаєте щось для мене, то лїпше даймо тому спокій і не говорім об тім, нехай я бодай сам себе не дурю.

— Коли бо тут в Америцї, бачите, так не іде; хочете тут самі до чогось добити ся, то не покидайтесь нїякої нагоди, яка вам де покаже ся, хоч би вам і десять разів не удало ся. Чей на тім не стратите нїчого, коли тут з собою поговоримо!

Гельмштедт ще лиш більше почервонїв ся, але не сказав нїчого. — Коли ви граєте на фортепянї — говорив старий дальше — то вже то якось буде. У мене є знакомі, що вистарають ся для вас о добрий заробок, коли схочете грати в якій пивярни, а коли схочете удавати ґрафа, то зможете ще й більше заробити і таки добре собі жити.

Гельмштедт покивав на то головою. — На таке я не пущу ся, хоч би й до найгіршого прийшло — сказав він понуро — а хоч би я й пустив ся зарабляти гранєм в порядних пивярнях, то все таки вистало би то лиш на стілько, що було би на якийсь час чим жити і де спати; я був би і за то вдячний, коли-б менї хто й о таке місце вистарав ся, — але що сталось би відтак зі мною? Я при тім нїчого не навчу ся, а до пива не буду чей вічно приґравати.

(Дальше буде.)

ТЕЛЄҐРАМИ.

Рим 20 січня. Riforma доносить, що ґен. Гайш, теперішний диктатор в Массі і Каррарі викрив при ревізиї в домах важні документи, котрі вказують на цїль теперішних розрухів в Італиї.

Відень 20 січня. Суд присяжних засудив ґр. Піяттого за видурене 38.000 зр. нїби то на закупно лїсів в Галичинї на півтретя року вязницї і 21.000 зр. відшкодованя.

Масса 20 січня. Поїзд зелїзничий їдучий з Понтремолї до Специї ударив недалеко тунелю на величезний камінь поставлений на шинах, внаслїдок чого кілька возів розбило ся. З людий нїхто не потерпів. Зелїзницї стереже тепер войско.

Білград 21 січня. В добре поінформованих кругах кажуть, що король залишив свій плян, коли взагалї мав якийсь утворити позапарляментарне міністерство, а то длятого, що ті, котрим була призначена роля в сій справі, відрадили єму того.

За редакцию відповідає **Адам Креховецкий**.

І Н С Е Р А Т И.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.